Ч. 195 (13.740). Львів, четвер 26. липня 1934. Pocztowa oprate opłacono ryczałtem. Рік LV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол. Чвертьрічно 15·00 „ Піврічно 30·00 „ Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Гельвції, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. „ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

До Берези Картуської.

Пишуть нам:

З жовківського повіту вивезені до Берези Картуської отсі особи: 1) Григорій Демчина, практикант Повітового Союзу Кооператив у Жовкві, 2) Скропко, студент університету у Звертові і 3) Дмоховський, селянин у Сулимові.

Дня 16. ц. м. арештували п. Степана Совинка, урядовця Філії „Просвіти" в Раві Руській, і 17. ц. м. вивезли його до Берези Картуської.

Нині 23. 7. арештували інж. Богачевського Богдана в Раві Руській і вивезли його теж до ізоляційного табору.

З перемиського повіту вивезли студентів: Ґенґала Павла з Перемишля, Повха М. з Бушкович, Микиту Дмитра з Коровник і Федева Волод. з Вовча.

Про вивезення до Берези Картуської п. Н. Рибака з Монастириськ (див. „Діло", ч. 192) пищуть нам: Дня 17. червня ц. р. арештували п. Норберта Рибака, абсольвента фільософії з Монастириськ і він перебув у судових арештах в Бучачі три тижні. Колиж його звільнили, арештували його вдруге і дня 7. липня ц. р. вивезли до табору в Березі Картуській

Дальші переношення учителів українців з Лемківщини.

Переношення учителів українців з Лемківщини переводять дальше. Кожного року по кількох учителів перекидають у різні повіти воєвідства келецького і на їх місце приходять учительки польки, які по українськи зовсім не знають і мови викладової вчаться щойно від дітей. Цих ферій з Новосандеччини перенесли учителів Василя Мерену з Богуші, Осипа Кидоня з Вірхомлі Малої і Дмитра Мандзюка з Тилича. Останнього розлучили з дружиною і дітьми. Дружина учителює в Тиличі, а його перенесли до повіту Олькуш. Крім того кількох інших учителів українців чекають своєї черги

Нові і виключені українські кооперативи.

Рішенням Дирекції РСУК принято в члени Т-ва такі кооперативи: I. Дня 15. 6 1934: 1) Госп. спож. с-ка „Відродження" з відп. один. до вис. деклар. уділів, Біще (пов. Бережани); 2) „Український Нар. Дім", кооп. з обм. пор., Черниті́в (пов. Городенка); 3) „Власна Поміч", кред. кзов., Сворява Стара (пов. Жовква); 4) „Помоц" (Поміч), хліб. для спіл. зак. і збуту кооп. з обм. відп., Свинарин (пов. Ковель); 5) „Верховина", кзоп. Лючки (пов. Коломия); 6) „Селянська Поміч", кооп. з необм. відп. Помонята (пов. Рогатин). II. Дня 27. 6. 1934: 1) Госп. спож. с-ка „Надія", кзоп. Слобідка (пов. Бережани); 2) „Побіда", кзоп. Жуків (пов. Ланьцут); 3) „Наше Жипє" (Наше Життя), кооп. з обм. відп. Вічині (пов. Луцьк): 4) „Районова Молочарня", кооп. з відп. уд., Береги (пов. Самбір).

Рішенням Ради РСУК з дня 15. червня 1934 р. виключено з членів РСУК отсі кооперативи: 1) „Єдність", кзов. Гаї Дітковецькі, 2) „Надія", кзоп. Манастирок, 3) „Надія", кзоп. Суховоля; 4) „Поступ", кзоп. Чехи; 5) „Народній Дім", госп. спож. кооп. з обм. пор. Демня; 6) „Селянська Сила", кзв. Шипівці; 7) „Окружний Союз Кооператив", кзов. Ковель; 8) „Бугринське Кред. Спож. Стоваришення", кзов. Бугрин; 9) „Кооперативне Стоваришення Споживачів" у с. Милостова з відп. уділ., Милостова; 10) Госп. спож. с-ка „Єдність"", кзоп. Черкавщина, пов. Чортків.

Господарське положення в Канаді й українці.

(З приватного листу.)

Загальне положення в Канаді все ще погане, а українці, як фармерсько-робітнича кляса, терплять найбільше. Одначе в порівнанні з іншими краями це мабуть ще добробут! Значної поправи сподіються всі щойно з приходом нового федерального уряду, який без сумніву буде ліберальний і буде старатись оживити торговлю та пустити більше гроша в обіг. Це може настати ще цієї осени, а найпізніше на весну. Теперішній консервативний уряд є загально зненавиджений і при недавних провінціональних виборах в Онтеріо й Саскачевані консерватистів побили на голову. З приходом нового уряду до влади і поправою господарського положення Канади покращає теж економічне положення канадійських українців, яке тепер справді дуже тяжке. Тоді й лекше буде за жертви на потреби Старого Краю.

Большевицька заява у Берліні.

БЕРЛІН, 24. 7. ПАТ. Амбасадор СССР Хінчук склав заяву у міністерстві закордонних справ, що большевицький уряд погоджується поширити ґарантії договору в Льокарно на Німеччину та Францію згідно з проєктом східнього Льокарна з такими санкціями, які запропонував британський уряд Франції. Амбасадор Хінчук виїхав до Москви. Німецьке інформаційне бюро повідомляє, що большевицькі амбасадори в Льондоні і Парижі теж склали подібні заяви.

Відповідь Німеччини і Польщі на проєкт східнього Льокарна.

„Сандей Таймс" пише, що Німеччина передасть відповідь британському амбасадорові в Берліні вже найближчого тижня на проєкт заключити східно-европейський договір взаїмної допомоги. Згаданий щоденник пише, що відповідь матиме дуже численні заввагu. І так німецький уряд підкреслить, що доки Німеччина не матиме рівноправности зброєнь з іншими державами, до того часу не може зобовязуватися давати військову допомогу іншим державам. Далі Німеччина не погоджується на перехід військ чужих держав через свою територію. Відповідь Польщі матиме теж багато заввагu. Між іншим Польща згадає, що не може заключити договору взаїмної допомоги, доки Литва не наважe з нею нормальних взаємин.

Мін. Шерон у премієра Думерґа.

ПАРИЖ, 24. 7. ПАТ. Вчора мін. Шерон відбув коротку нараду з премієром Думерґом і негайно повернув до Парижа. В Парижі відбув мін. Шерон довшу розмову з міністром внутрішніх справ Саро. Оба міністри відмовили дати якінебудь виясненя журналістам кажучи, що тільки премієр Думерґ складе заяву про конфлікт в уряді. Премієр Думерґ повернув до Парижа у вівторок рано. Пополудні відбудеться нарада ради міністрів у справі конфлікту мін. Тардіє з Шотаном. З Ліону приїхав до Парижа теж міністер Еріо.

Обережно з почуваннями.

Львів, 24. липня.

Найглибшою, найрозумнішою і — на жаль — найрідше зустрічною у польській публіцистиці думкою, у статті „Куріера Поранного", яку ми вчора передали в цілості, є поведення точної границі поміж *національними ідеалами* народів, що входять у склад чужонаціональної держави, в даному випадку конкретно українців у Польщі, та поміж їх *обовязками* супроти тої держави. Автор тої статті виразно застерігається, що він не йде у своїх вимогах „так далеко, щоби домагатися засадничих змін у самих національних українських ідеалах та аспіраціях." Він хоче лише, щоб українці освідомили собі різницю („повели демаркаційну лінію") „поміж перспективами будучини, в якій вільно всього сподіватися і можна з нічого не резиґнувати" та вимогами сучасної реальної дійсности.

Це становище тому політично мудре і доцільне, бо спірається не на доктринерстві („однородна національна держава") і не на якихнебудь експериментаційних комбінаціях (асиміляція), а на знанні історичних процесів і на розумінні — людської психіки. Це становище тому промовляє до пересвідчення, бо воно — *людське*. Домагаючись політичного реалізму від українців автор каже своїм становищем, що й польська сторона повинна рахуватися з реально-політичним фактичним станом у українців: тим фактичним станом є іcтнування і в українців, як національного колективу, *сфери почувань*, яких не слід нарушувати, не слід їх легковажити і не слід записувати їх у реєстр постулятів, які держава ставить до своїх чужонаціональних громадян. На превеликий жаль ми тієї виразної демаркаційної лінії у польській політичній думці, проявлюваній щоденною практикою, досі не помічали. Навпаки: бачимо постійне переплутування понять обовязку, диктованого *розумом*, і любови, диктованої *серцем*. Маємо щоденні приклади, як польська сторона переступає ту демаркаційну лінію, вимагаючи проявів почувань, які навіть з найбільшою льояльністю супроти законів, найбільшим леґалізмом та найщирішим пересвідченням, що єдинодоцільною є еволюційна українська леґальна боротьба, а найбільш шкідлива боротьба на підставі тез „перманентної революції", — не мають нічого спільного. Наприклад: Конфіскати „Кобзаря" за деякі Шевченкові поеми, конфіскати і кари за тризуб на театральній завісі, здирання жовто-блакитних ленточок і прапорів, вороже настороження (а бували й випадки переслідування) до національного гимну „Ще не вмерла", потягання до участи у льокальних

польських патріотичних святах, врешті виразні вимоги, які ми чули вже від ріжних польських державних діячів, маніфестувати супроти польської держави спільні почування з усіми громадянами, себто достроювати українські почування до почувань польських, — все це свідоме або навіть підсвідоме перемішування двох світів людського „я", розумового і чуттевого, все це непорозуміння, яке в наслідку доводить до найтрікріших внутрішних конфліктів у наших людей і спонукує їх або до реакції, що інколи колідує вже з законами, або — ломить характери, сіє нещирість, облуду.

Вже й деякі польські публіцисти (Лось, Борковський, не кажучи про пок. Бодуена де Куртене) звертали увагу, що льояльність іде впарі з вдоволенням. Можна піти ще дальше: навіть у відносинах, в яких не може бути мови про вдоволення громадян, розуміння відношення реальних сил, ширших (напр. всенаціональних) інтересів та взагалі політичної дійсности, може казати триматися точно норм леґальности. Але для любови треба зовсім чого іншого, треба тих внутрішніх спонук, які не підлягають контролі розуму, які випливають з вродженого почуття спільноти, якої не визначують ані кордони ані закони та якої не всилі закинути ніякі санкції, як теж не всилі їх ніщо викорінити' Коли признає хто право кожній людині бути патріотом, ба навіть погоджується, що патріотизм є ознакою благородности, то не можна відмовляти права польським громадянам української національности бути *українськими* патріотами! Якжеж можна бути патріотом і відцуратися того, що окреслюють всі люди на світі назвою національних ідеалів! Трудність і штука правління у національно мішаних державах полягає саме у тому, щоби чужонаціональні громадяни дістали максимум заспокоєння власних аспірацій і через те були вдоволені отже „льояльні", та одночасно могли не критися з своїм національним патріотизмом. Ту штуку правління доказувала напр. Австрія у відношенні до поляків, нині подекуди доказує її Чехословаччина у відношенні до німців, цю проблему співжиття ріжних національностей в одній державі класично розвязав устрій Швайцарії, спробу розвязати ту проблему бачимо і в політиці великобритійського центру супроти домінії і напр. в політиці канадійського уряду супроти народів Канади.

І навпаки: найбільшою помилкою правління з усіх можливих тактичних помилок є наґинати національні почування до державних обовязків. Класичний приклад давала на це царська Росія, своїм розумінням „благонадьожности". Обережність з почуваннями своїх громадян — це перша і засаднича девіза, яка повинна обовязувати ріжнонаціональну державу і її керманичів. Що більше: сфера почувань вимагає надзвичайно делікатної поведінки навіть тоді, коли не входить в гру ріжниця національности у державних правителів і громадян: треба дбати, щоби надто частим викликуванням зорин, по наказу, патріотичних почувань не довести до їх механізації і закостенілости, щоби не затерлася ніжна границя, яка, навіть при утотожнюванні держави з народом не затерлася, істнує поміж звязком крови, та звязком, що його устійнив людський розум і досвід...

До актуальних непорозумінь належать також польські претенсії до українського громадянства, як воно має ставитись до власної молоді, як має лікувати заразливу недугу, на яку та молодь хворіє, та як має згадувати нещасні жертви тієї недуги. Ми частинно порушили цю справу у статті „У відповіді" зперед трьох днів. Тутземо на увазі захид ґльорифікації боєвиків, які втратили життя в наслідку ріжних революційних актів. Нам здається, що на той закид теж склалося — бодай у деякій мірі — легковаження природних національних почувань. „Залишім (українському) громадянству право до сльози жалю за тими, які гинуть у жертві для хибної засади, бож вони є рідними дітьми того громадянства. Не жадаймо, щоби воно кидало на їх голови прокльони. Досить нам, коли воно з цілою свідомістю признає їх помилки". Ось як знаменито сформулував справу автор статті із „Курієра Поранного", який зрозумів, що не треба бути аж симпатиком терористів, щоби сумувати з приводу того, що в силі віку гинуть одні за другими молоді хлопці і щоби вряди-годи цей смуток проявився сльозою жалю...

Обережно з почуваннями! Не вимагайте, щоби ми зрікалися почувань, бо ця вимога вам самим непотрібна, а ми її ніколи не приймемо. І буде вона лише найважчим каменем на дорозі правильної національної політики.

Ворошилов і марш. Петен заповідають війну.

Німецька преса повідомляє з Москви, що большевицький комісар військових справ Ворошилов відвідав зі старшинами ґенерального штабу фабрики, які виробляють муніцію. Ворошилов виголосив до робітників промову, кажучи, що небезпека вибуху війни не була ніколи така велика, як саме тепер. Тому візвав робітників, щоби прискорили свою працю та зміцнили оборону СССР, бо на большевиків можуть напасти імперіялісти зі Сходу і Заходу одночасно. Німецьке інформаційне бюро повідомляє, що у большевицькім воєнним промислі працюють по 12—15 годин денно. Всі відпустки припинені. Крім того всім робітникам воєнного промислу відвищено платні на 10 відсотків.

—o—

Швеція не приступить до східнього Льокарна.

СТОКГОЛЬМ, 24. 7. ПАТ. Міністер закордонних справ Швеції Сандлер заявив, що Швеція не приступить до східнього Льокарна, бо належить до ґрупи північних держав. Швеція засадничо погоджується зі східним Льокарном. Коли СССР приступить до Ліги Націй праця Ліги скористає на цьому. Шведська преса пише, що Літвінов намагається переконати Швецію та інші скандинавські держави про користи для них, коли Рад. Союз буде у східнім Льокарні. Міністер закорд. справ Данії заявив, що на демарш большевиків скандинавські держави дадуть спільну відповідь. Шведський часопис „Афтенблядет" гостро виступає проти східнього Льокарна як небезпечного для мира. Прилюдна опінія Швеції ставиться до східнього Льокарна дуже холодно.

—o—

Конфлікт В. Британії з Туреччиною поладнаний.

З Анкари повідомляють, що британський амбасадор Персі Льоррен у Туреччині відбув нараду з міністром закордонних справ Тевфік Руждi-беєм про інцідент біля острову Самос, де вбито двох старшин британського кружляка „Девоншер". Кружляють поголоски, що британський уряд вислав в цій справі до Туреччини ноту з такими домаганнями: 1) турецький уряд перепросить британський уряд; 2) заплатить відшкодування; 3) утворить мішану слідчу комісію, яка переведе слідство. Турецький уряд мав згодитися на ці умовини.

Анґлійські консерватисти проти уряду національної єдности.

„Сандей Ревію" пише, що консервативна партія намагається утворити чисто консервативний уряд. Партія використовує неприсутність прем'єра Мекдональда, який не вернеться до політичного життя скорше, як у жовтні. До зміни уряду дійде мабуть щойно після сходин парляменту на зимову сесію.

—o—

ФЕЙЛЄТОН „ДІЛА" З ДНЯ 26. ЛИПНЯ 1934.

ІВАН ГЕЙСТІНҐС ТЕРНЕР. 2)

ТРЕБА БУТИ РОЗУМНИМ!

Мері прийшла з кухні.

— Коли не будеш мати Мері нічого проти цього, то я буду передягатися, сказав Джім. Я трохи втомлений. Скочу лише на хвилину нагору, щоби вмити собі руки.

Вона всміхнулася й притакнула головою, вдоволена, що вміє так добре над собою панувати. Вже в дверях звернувся Джім ще раз:

— Знаєш що? З тої нагоди, що Геролд у нас, випємо при обіді пляшку вина.

Було це щось дуже рідке. Коли воно траплялося, то Джім робив це завсіди сам. Він гордий був на свій спосіб, в який наливав вино. Знав добре, що його вино не заслугувало на таку почесть, але це робило йому деяку приємність.

Мері й Геролд прислухувалися його крокам.

— Цибуля! Еспанська цибуля! — сказала враз Мері. — І в кошичку на рибу!

Геролд усміхнувся.

Обід зачався, як звичайно. Джім оповідав про один процес за спадщину, що тревав уже пітнацять літ. Він обчисляв кошти, що були вже багато більші, ніж сума, за яку вели спір. Вказував на цей процес, як на цікавий приклад. Геролд притакував. Мері також. Коли вона встала, щоби лишити їх самих при вині, ноги їй трохи дрожали. Пішла до вітальні, сіла в фотель і, отворивши книжку, поклала її на колінах. Силувалася почути щось зі сусідньої кімнати, але не могла розріжнити поодиноких слів: чути було лише тихий шум незрозумілої розмови. Враз її нервовість зникла, стала весела. Побіч у кімнаті боролося двох мужчин за неї. Не зброєю — ще ні — але словами. Сиділа випрямившися з напів отвореними устами; її білі пальці обіймали книжку.

В їдальні проковтував Геролд четверту шклянку вина. Ніколи не був би Джім отворив тієї пляшки, як би був припускав, що Геролд так у ній засмакує.

— Джім, — сказав Геролд — чи й ти так на це дивишся, що мужчина повинен глядіти життю чесно й отверто в лице?

— Ага, — подумав Джім, — починається клята балачка мужчин по четвертій шклянці.

Відповів задумчиво: — Ну, думаю.

Його цікавило лише те, коли зможе покластися спати!

— Думаю, — сказав Геролд, — що ніодин з нас не перейде крізь життя не переживши якоїсь кривди.

— Ненавиджу мужчин, яких вино настроїло поважно, — думав Джім, одначе голосно відповів: — Очевидно, що ні.

— Джім, — сказав Геролд: — Я чесна людина. Не терплю облуди.

Він був незвичайно захоплений собою і його голос став глибокий та повний.

Джім пробурмотів щось незрозуміле.

— Толі Геролд нараз устав.

— Навіщо так довго розбалакуватися? — сказав звучним голосом: — „Мері й я кохаємося".

— Ах, іди, Геролд — відповів Джім жваво — „я думав, що ти чотири шклянки вина ліпше зможеш знести!"

— Помиляєшся, Джім, — сказав Геролд поважно. — Я лише тому ними покріпився, щоби тобі це сказати.

Кілька хвилин бавиться Джім шклянкою з вина.

Вкінці каже: — Чи ти говориш це поважно?

— Так.

— Ну й чого хочеш від мене?

— Все, що від тебе хочу, це — щоби ти був розумний!

Геролд говорив, як хтось, що у приступі ласки розсіває мудрість і розум.

Джім не відповідає нічого.

— Це не першина, — зачав Геролд знову, що щось подібного трапляється на світі. Вкінці мусиш признати мені Джім, що я чесно поступаю.

Обережно посипає Джім трохи соли на малу пляму з вина й розтирає її на скатерті.

— Чи Мері знає про те, що ти мені тут говориш? — спитав він.

— Так, відповів Геролд. — Ми обоє рішилися, щоби тобі негайно про це сказати.

— Тобі здається, що ви обоє дуже великосердо зі мною поступаєте.

Геролд похитав головою.

— Не треба іронізувати, — сказав. — Я не твердю того, що ти супроти Мері прогрішився. Кажу лише, що її вдача вимагає дещо більше, як ти їй міг дати.

— Коли так, — відповів Джім, — то чи не було безглуздям зі сторони Мері, що вона сама зі мною подружилася?

Геролд здвиг плечима.

— Чи не можна помилитися? — спитав. — Не можна дивитися на це із загального погляду.

Джім стряс обережно попіл з папіроски і розложив свою хустинку до носа.

— Отже, це треба так розуміти: Мері переконалася, що я не можу бути для неї таким товаришем життя, як вона цього вимагає, тільки ти.

Геролд притакнув головою.

— Так, — сказав.

Довга мовчанка.

Джім робить на скатерті кульки з хліба

За целібат у Львівській Архиепархії.

В найновішім числі „Львівських Архієпархіяльних Відомостей" (ч. VII. з 15. липня) читаємо:

Ч. 55/Орд

ТИТУЛ РУКОПОЛОЖЕННЯ.

Митрополичий Ординаріят подає сим до відома кандидатів духовного стану, що **вони самі мають старатися за канонічний титул рукоположення. Епархіяльний фонд, оскільки в будучині буде ще в змозі давати у виняткових випадках комусь з кандидатів канонічний титул пенсії, не буде цього вже робити, як досі, з уряду.**

Пригадується, що канонічний титул рукоположення є гарантією, що запевнює будучому священикові відповідне удержання на випадок його недуги, неспосібности до душпастирської праці або й канонічної кари. З природи річи самі приступаючі до рукоположення обовязані таку гарантію дати. Нею є нормально титул патрімонії. Значить: **маєток достаточний до удержання на випадок потреби кандидата та його родини.** Гарантією може бути також приречена на той випадок пенсія, давана інституцією, яка дає правну поруку, що прийняті на себе зобовязання є всилі сповнити.

Від гр.-кат. Митрополичого Ординаріяту.
У Львові, дня 11. липня 1934.

† **Андрей**, Митрополит.

Ту справу очеркує ширше надрукована в томуж числі „Льв. Архиеп. Від." промова Митрополита, яку наводимо нижче:

ПРОМОВА ІХ ВИСОКОПРЕОСВЯЩЕНОГО МИТРОПОЛИТА КИР АНДРЕЯ, ВИГОЛОШЕНА НА ЗАСІДАННІ М. КОНСИСТОРІЇ ДНЯ 5. VII. Ц. Р.

Подаю до відома Всечесних Отців Совітників, що я найшовся приневолений здержати на будуче видавання титулу рукоположення Епархіяльним Фондом з уряду. Кожний кандидат духовного стану є обовязаний за такий титул старатися і при проханню рукоположення предложити відповідні документи. Для пояснення того мого зарядження пригадую, що за Австрії уряд видавав на прохання Ординаріяту так зв. титул стола (titulus mensae) який уповажнював священика в разі неспосібности до праці побирати в державних фондів малу пенсію. Лише в рідких випадках доходило до того, що священик був зданий на життя з того титулу. У випадку неспосібности, недуги або старости уряд призначував т. зв. дефіцієнтам емеритуру вищу від доходу з титулу. По розпаді Австрії самі священики були обовязані за такий титул старатися, і то не лише неопрезвітери, але й усі священики, які через розпад Австрії тратили титул. Ми тоді священиків уже рукоположених мовчаливо звільнили від того обовязку, приймаючи на АЕпархіяльний Фонд обовязок удержувати їх у випадку їх неспосібности. Ми тоді також може неосторожно рішили, що Епархіяльний Фонд тим, що мали рукополагатись, зачав титули видавати ex offo приймаючи на себе виключно тягар, який звичайно спадає або на державу, або на самих рукоположуваних. Від того часу ми переконалися, що таке положення справи було невідповідне і що Епархіяльний Фонд ніяким способом не може тягару титулів рукоположення на себе приймати, тим менше не може, що бувають випадки, де священикові по роках праці зі справедливости належиться й емеритура. Всч. Отці Совітники пригадують собі, скільки разів ми шукали покриття емеритури немічним священикам.

Признаючи 200 зол. емеритури з Епарх. Фонду, ми брали на той фонд чимраз тяжчий обовязок, не даючи пенсіонованим достаточної емеритури іля удержання навіть одного чоловіка, оскількиж більше недостаточної, коли треба було з емеритури удержувати родину. Ми мали випадок (о. Дичковського) у якому треба було призначити дохід з титулу стола, до якого був австрійський уряд зобовязаний. Ми тоді призначили як високість місячної пенсії з титулу стола сто золотих. Хоч о. Дичковський, як бувший катехит, дістав емеритуру катехита, йому пенсія, яку з титулу стола діставав з емеритурою катехита, до життя не вистарчала і треба було підмогами доповняти невистарчаючі на удержання родини доходи. Отці памятають, скільки разів ми радили над тим, щоб неспосібним до праці священикам дати якийсь еквівалент за титул стола у формі малих около 10-моргових приділів з ерекціональних грунтів. Отці знають, скільки разів по приписам церковного права ми були зобовязані адміністраційною дорогою усувати парохів, що ставали яскраво до парохіяльної праці неспосібними. В усіх дотеперішніх випадках (около 10-ох) ми все о. парохам, позбавленим парохій, були змушені давати завідательство інших парохій, без великої надії, що неспосібний в одній парохії стане спосібний у другій. Тим способом спадали на Епарх. Фонд тягарі, що можуть нас змусити до зменшення ще конгруального додатку, бо крім титулів та емеритур спадають на АЕпарх. Фонд чимраз більші тягарі через творення т. зв. другорядних парохій. Дуже багато дочерних сіл упоминається за священиків. Є випадки, в яких з давньої одної парохії ми були змушені утворити вж три парохії. Новоутворені в дочерних селах другорядні парохії не ді[illegible] іваді конгруального додатку з АЕп. Фонду, вони дотовані виключно грунтами. Парохам матірних парохій, якщо не є значно понад конгруу дотовані, належиться тоді з АЕп. Фонду ремунерація за грунти, відступлені парохіям дочерних сіл. Таке положення має ту недогідність, що дає священикам другорядних парохій далеко невистарчаючу дотацію, а все таки обтяжує ще Фонд. Всч. Отці знають, які крім того ще можна передбачувати причини зменшення АЕп. Фонду. Щоб лише про деякі згадати, скажу, що множеться випадки, в яких по смерти пароха АЕп. Фонд мусів платити незаплачені помершим податки.

Те ціле положення представляється мені таким, як колиб ми летіли у пропасть. Грозить нам катастрофа. Можна навіть уважати за велику небезпеку катастрофи недостаточну дотацію духовенства, бо вона може ставати причиною прегравації, що є одною з найбільших перепон Євангелія, як виражається св. Павло. А катастрофою найстрашнішою, безоднею катастроф назвав би я положення, в якому в ряди священичих родин зачиналаб закрадатись система неомальтузіянізму. Для тих всіх причин я уважаю себе в совісти обовязаний застановити видавання з уряду титулу свячень кандидатам до рукоположення. В будучности вони самі мусять за той титул старатися.

Ніяким способом не вистане наложити на рукоположених обовязок асекурації передовсім тому, бо титул рукоположення мусить бути вповні даний перед рукоположенням, а не щойно по літах. Крім того ніяке асекураційне товариство не прийме асекурації, яка малаб давати забезпеченому пенсію в хвилині неспосібности, навіть тоді, коли та неспосібність моглаб бути спричинена власною поведінкою забезпеченого, як то при канонічних карах мусить мати місце. Крім того обовязок забезпечення побільшав би тільки небезпеки, про які я згадав, бо був би дуже виразним зменшенням дотацій. Кандидатам духовного стану очевидно треба нам помагати в осягненні титулу. Між ними не багато таких, яким родина дасть достаточний титул патрімонії. І я особисто і АЕп. Фонд буде кандидатам помагати. Одначе одно конечне: капітал чи грунт, записаний на титул рукоположення, мусить бути або заінтабульований, або завінкульований на той титул. Патрімонією, яке служилоб титулом рукоположення, не може бути ані продане, ані обтяжене ніяким довгом і мусить бути на нім обовязок титулу табулярно забезпечений. Колиб Епархіяльний Фонд або servatis servandis Митрополія призначила якийсь капітал на покриття титулу, той капітал мусів би бути завінкульований чи забезпечений на випадок конечности виплати. Якщо Всч. Отці питають, яке високе малоб бути патрімонією і який високий капітал, застережений для пенсії, то думаю, що треба буде ще ближче унормувати і власне у цій справі прошу Вашої ради. Думаю, що **як патрімонією требаб вимагати посілости меньше більше від 30—50 моргів, а як капіталу капітал достаточний на те, щоби з процентів удержувати у випадку потреби священика, його жінку і пересічно 5—6 дітей, рахуючи для родичів по 100 зол. місячно, а для дітей до 10-го року життя 20—30, від 10-го до 24-го по 100 золотих.** — Прошу висказати Вашу гадку тепер устно, а якщо кому вигідніше, на письмі до кількох днів.

— Ну, добре, — сказав. — Було би мені приємно, якби ти на хвилину залишив мене самого. Я хотів би подумати над тою справою.

Геролд найшов Мері в сальоні.

— Чи ти сказав йому? — спитала тихо.

Він притакнув.

— Він був дуже розумний, відповів Геролд. Легка хмарка пройшла по лиці Мері. — Так, це справжня його прикмета, — подумала.

— І вовсім не налякався? — спитала.

— Радше це його заскочило, — сказав Геролд.

Знаменито, його це „заскочило". Ось який він: те, що інших чоловіків доводить до божевілля Джіма тільки „заскочило".

Підійшла до Геролда й взяла його за руку.

— Поцілуй мене, — сказала. — Ми перейшли вже Рубікон.

Він поцілував її. — Моя солодка дівчино!

— Мій лицаре, — шепнула у відповідь. Це було прегарно могти перевести так ще пів годинки.

Враз сказала вона: — Але де Джім сидить так довго?

— Сказав, що хоче лишитися на самоті і роздумати все.

Вона зложила руки.

— Як думаєш, чи не бере він це поважніше, ніж здавалося?

Несподівано скочила й станула з блідим лицем перед Геролдом.

— Як думаєш, — накричала, може він...

— Що хочеш сказати? — спитав непевно.

Її голос знизився, вона прошептала: — Що він... що він себе вбив?

— Ні, алеж де! — говорив він спокійно. Певно ні. Джім не належить до таких людей.

— Ах, — сказала вона. — Відки можеш знати до чого здібний мужчина під таким ударом?

(Далі буде).

Дипльоматичні взаємини між СССР і Болгарією.

МОСКВА, 24. 7. ПАТ. Ком. Літвінов і болгарський міністер закорд. справ Баталов обмінялись грамотами. Баталов повідомив большевицький уряд, що після конференції дипльоматичних представників СССР і Болгарії в Стамбулі, Болгарія рішилася навязати дипльоматичні взаємини з СССР. Літвінов приняв заяву від Баталова з великою радістю.

Арештування національ-соціялістів у Швайцарії.

ЛЬОНДОН, 24. 7. ПАТ. „Дейлі Телеграф" повідомляє, що швайцарська поліція арештувала австрійських націонал-соціялістів, які намагалися перевезти з Німеччини до Австрії моторовим човном по Боденськім озері більшу кількість вибухових матеріялів. Швайцарська поліція здогадується, що бомби були призначені до атентату на канцлера Дольфуса.

На допомогу потерпівшим від повені.

Відозва Єпископату Польщі.

Єпископат Польщі видав таку відозву:

Найимиліші! Непамятна катастрофа скотилася з наших гарних гір на великий простір краю. Руйнуюча повінь залила широкі околиці покриті доспілим збіжем. У хвилях гинуло життя і майно. Над спокійним, працьовитим населенням нависло марево голоду. Без якогонебудь забезпечення вертаються потерпівші від повені до руїн своїх хат, на замулені загони, де пропала їхня цілорічна праця.

Та катастрофа накладае обовязок надзвичайного зусилля і негайної допомоги. Пружини віри і християнського братерства повинні створити велике діло молитви та жертв для нещасних. У ювилейнім році не моглиб ми зовнішнім ділом висловити Спасителеві кращого поклону і подяки, як допомогою тим, які своєю недолею стали нам куди ближчими.

Наймиліші! Складайте датки потерпівшим від повені! Співпрацюйте з комітетами допомоги! Підтримуйте їх акцію і збірки! Підтримуйте кожний добрий вчинок!

Неділю 5. серпня ц. р. призначуемо на окремі збірки по всіх церквах. Їх заповідають і підготовляють отці парохи та черці. В імя Христа Спасителя вложимо в цей день свою ювилейну лепту для нещасних братів. Церковні комітети відошлють збірки негайно до дотичної Консисторії.

„Води многі не можуть погасити любови братерства, з яким маємо сповнити „потреби святих".

Дня 22. липня 1934

Відозву підписав весь Єпископат Польщі, у тому числі Митрополит Шептицький, разом з епископами Григорієм та Йосафатом.

З польської преси.

Становище комбатантів.

Зараз після появи заяви мін. Міхаловського видала відозву організація польських комбатантів, яка — на жаль — стояла на тому самому рівні, що заява голови регіональної сх.-гал. групи ББ. д-ра Домашевича: обмежувалася до поклику до влади за „сильною рукою" та погроз під адресою всіх українців. Тому треба зазначити, що стаття п. н. „За дійсність у Сх. Галичині" (в ориг.: Малопольщі) у 3-ім числі з 22. ц. м. львівського органу польських комбатантів **„Редута"**, — витримана у багато спокійнішому тоні і не є вже тенденційно антиукраїнська.

Автор статті робить лише ту саму помилку, що стільки інших польських публіцистів: хотів би бачити лише один чинник, відповідальний за все, що діється в українськім народі, не рахується з його диференціею політичною та психічною і завдає під українською адресою питання, на які саме ніхто з відповідальних українських діячів, які рахуються зі своїми словами, відповісти не може.

До таких запитів належить питання:

„ЯК ДОВГО ЩЕ МАЄ ТРІВАТИ НИНІШНІЙ СТАН?"

Коли автор знае, що 1) екзекутива над ділами ОУН не лежить у руках нашого політичного проводу, що з тою організацією бореться, 2) що в поважній аналізі народин підпілля і його істнування не можна негувати психольоґічного чинника та його обективних джерел, — то льоґічно единою відповідю може бути така: як довго не зміняться обставини настільки, щоби ОУН не мала бази в настроях і щоб ті настрої не залежали від карно-адміністраційних розпорядків, а від **конструктивної** політики влади.

Влучною увагою автора є замітка, що укр. культура тяготить до заходу, що з заходом звязані умовини української будуччини і що тому й методи боротьби не можуть бути запозичувані від сходу. Але автор непотрібно усложнює проблему, коли взагалі питає: „чи народом кермує невідповідальний і незнаний діл, чи еліта громадянства, яка підписує заяви?" Відповідь: Народом кермує еліта, але підпіллям еліта не кермує, — бо народу і підпілля не можна утотожнювати. З ментом, колиб цілий нарід зсолідаризувався з революційним підпіллям — ситуація виглядалаб зовсім інакше.

Ми, нерозполітиковані вояки, глядимо на вас простими очима. Не протиставимося вашій праці за господарським і культурним дорібком народу...

Таку гарну заяву складає „Редута", але мусить ще признати, що поруч з культурним і господарським дорібком не може ніякий шануючий себе нарід резиґнувати з політичних аспірацій.

Зате ніяк не можемо погодитися з тезою:

Мусимо з тим згодитися, що є тут і русини і українці...

Не може погодитися, щоби чи то вояки чи політики чи політ. адміністратори вводили коректи у наукові аксіоми. Нема серед славян двох народів: українців і русинів. Є лише серед українців люди або національно недозрілі, або ренеґати, або облудні спекулянти, спекулюючі своєю нац. термінольоґією. І тому хто-як-хто, але вояки не повинні толерувати такого явища, не повинні нарівні зі свідомими українцями трактувати українську породу польських „сльонзаків" чи „васерполяків".

Франція не змагає до геґемонії в Европі.

Промова президента Франції.

ПАРИЖ, 24. 7. ПАТ. Президент Лебрен виголосив у Клермо-Феран промову, в якій заторкнув деякі питання внутрішньої і закордонної політики Франції. Пригадав, що Францію єднають приятельські взаємини з Польщею, Чехословаччиною, Румунією, Болгарією, а тепер ще з Італією. Заявив, що вже найвищий час забути про непорозуміння та розчарування, які спричинили господарську скруту. Треба говорити ясно. Франція не змінила ніколи свого погляду ні аспірацій. У міжнародніх взаєминах Франція намагалася проводити в життя щирість, ясність і постійність.

Франція завжди підтримувала співпрацю між народами. Ніколи не змагала до геґемонії або до окруження когонебудь, як це їй закидають. Франція не думає усувати когонебудь зпоміж европейських суспільностей. Зате бажає миру, який спирався би на солідарности всіх із збереженням пошани кожного.

Одначе Франція переконана, що з причини схвилювання багатьох народів, мир не може бути постійний, доки не буде спиратися на взаїмну безпеку. І тільки тому Франція прихильно ставиться до всіх тих, які шанують договори і намагаються надати безпеці міцні основи та заходяться довкола співпраці всіх народів.

ФЕЙЛЄТОН „ДІЛА" З ДНЯ 26. ЛИПНЯ 1934.

Ю. ДЕЛЕВСЬКИЙ.

СТОЛІТНІ.

Заро-Аґа. — Поза нормальною довжиною життя. — Півторастолітні і двохсотлітні. — У старовині. — Римські акторки. — Дженкінс і Цортан.

Смерть Заро-Аґа „найстаршої людини у світі", викликала живу суперечку. Чи може людина жити так довго, як Заро-Аґа, який твердив, що мав 165 літ? Незалежно від матеріяльних оглядів, у глибоких старців часто можемо запримітити свого роду кокетство, щоб прибільшувати свій вік, зовсім так само як багато жінок має „тенденцію" від деякого віку зменшувати свої роки. У данім випадку гадають, що Заро-Аґа не міг мати 165 літ і що вмираючи мав він не більш 120 літ. Почули ми навіть погляд, що наука не знає досі ніодної людини, що прожила би більше 110 літ.

Це останнє твердження невірне. Відомо чимало випадків і досить точно вони стверджені, що люди жили до 120 літ і довше. Зі становища деяких теорій нормальна довжина людського життя рівна 110 і 120 рокам, а коли нині людина доходить рідко до цього нормального віку, то це пояснюеться тільки ненормальними умовинами життя, наслідком яких недуга забирає його багато раніше, ніж він має означену свою межу. У цій теорії міститься імовірно дещо правди. Коли так, то не треба вважати за дивні випадки життя до 120 літ і наслідком статистичного закону флюктуацій випадки ще більшого довголіття.

У своїм славнім трактаті фізіольоґії швайцарський учений Галлер, який помер у 1777 р. наводить статистику людського довголіття: у 1000 випадках життя від 100 до 110 літ, 60 випадків від 110 до 120 літ, 29 випадків від 120 до 130 літ, 15 випадків від 130 до 140 літ, 6 випадків від 140 літ до 150 літ і один випадок 169 літ. Зрештою не всі числа Галлера можна вважати достаточно досить перевіреними.

Старинні автори оповідають про численні випадки, коли люди жили поза норму століття. З старинних памятників виходить, що середня довжина життя людей у тій добі була приблизно така сама як нині; вона сильно зменшилась у середніх віках. Знаємо, що Питаґор жив більш як 100 літ, фільософ Ксенофіл 106 літ, фільософ Дамонакс 100 літ. Теренція, жінка Ціцерона, жила 103 роки. Деякі римські акторки жили дуже довго. Люцея була 100 літ акторкою; вона виступала ще в театрі в 112 р. життя. Друга акторка Ґалерія Копіляя виступала в театрі ще 90 літ після свого дебюту і діждалась тоді привіту від Помпея; вона виступала ще на однім святі Авґуста.

Хронікарі оповідають, що кардинал Д'Арманіяк проходячи вулицею 31. липня 1554 року побачив, як на порозі дому плакав 80-літній старець. Коли кардинал спитав його чому плаче, старець відповів, що саме побив його батько. Ця відповідь здивувала кардинала, який захотів зараз побачити батька цього старця. Він увійшов до хати, де йому представили 113-літнього старця, що дуже добре виглядав. Після кількох слів розмови із 113-літнім дідусем, кардинал спитав його за яку вину побив він свого сина. „Тому — була відповідь — що він минув свого діда і не вклонився йому". Кардинал, ясно, хотів побачити і діда. Той дідо мав 143 роки!

У кожному краю є десятки і сотні старців, що мають більш як 100 літ. Деякі з них доходили до такого віку, що цей вік видавався неімовірним.

Фуассак наводить багато прикладів людей, що жили довше як 150 літ. Згадує він між іншим одного люцернського каноніка, що помер у 1346 році у віці 186 літ, мадярського архиепископа Сподівода, одного шотляндського священика й одного хорватського селянина, що дожили до 185 літ.

Томас Кару помер 28. січня 1588 р. у віці 207 літ, коли можна вірити метрикам сен-леонардської парохії в Анґлії. Родився він за Ричарда II і був підданим 12 королів.

8. лютого 1670 р. умер Генрі Дженкінс у віці 169 літ. Він жив у йорському ґрафстві і за останні роки свого життя займався риболовлею. Ще як 100-літній старець він легко переходив убрід потоки і перепливав ріки. Один раз покликали його до суду, щоби він зізнавав про факт, який трапився 140 літ тому; Дженкінс прийшов у товаристві своїх двох синів, що мали 100 і 102 літ.

Петрач Цортан, що родився 1537 р. біля Темешвару, на Мадярщині, прожив у цьому місті 180 літ і помер у 185 р. життя. Він мав нащадків до пятого покоління і 97-літнього сина, що вродився від його третьої жінки. Цортан жив тільки молоком і хлібом, випивав щоднє чарку горілки, був дуже релігійний і шанував усі пости. Ще кілька днів перед смертю він зробив пішки більшу прогульку.

У XVII-ому віці жив шотляндець, який, як оповідають, мав більше як 200 літ. Він оповідав як очевидець про війну Червоної та Білої Рожі.

(Докінчення буде.)

Українська торговельно-кооперативна школа у Львові в 1933-1934 р.

Кілька уваг і цифр після закінчення шкільного року.

В шк. році 1933/34 було в нашій школі записаних на 3-річну науку, себто таких учнів, що покінчили тільки всенародню школу, 89 (46 хлопців і 43 дівчат), а на курс абітурієнтів, отже таких, що покінчили середню школу — було записаних 60 (42 хл., 18 дів.); разом з науки в нашій школі користало 149 осіб (88 хл. і 61 дів.). Усі були української народности і гр.-кат. религії, за винятком 2 рим.-кат. і 3 православних.

Місцевих було 41, замісцевих з міст 33, зі села 75 учнів. Найбільше було селянських дітей (55), потім дітей державних функціонарів (50), далі дітей робітників (15) і дітей приватних функціонарів (14), а найменше дітей ремісників (8) та купців (7).

Якщо брати під увагу вік молоді, то в 3-річній школі перевищала молодь у віці 14–19 літ, на курсі 19—22.

Школу покінчило і кінцевий іспит здало 34 (17 хл. і 17 дів.). Курс покінчило 31 (20 хл. і 11 дів.), а 16 (12 хл. і 4 дів.) має доповнити іспит по феріях. В той спосіб цього року випустить школа яких 80 молодих людей добре підготованих до кооперативної праці. Памятати би тільки треба, щоб **наші повітові кооперативні централі, ідучи слідом за своїми львівськими надбудовами, приймали абсольвентів школи й курсу на практику, а потім згідно з потребою і їх придатністю приймали на працю в кооп. установах.**

Одною з перших умовин успішної праці і належного розвитку кооператив є добре підготовані кооперативні робітники, а хто їх може краще підготовити до цієї праці, як не школа, що на тому полі працює майже 1/4 століття і вже сотки її абсольвентів працюють по наших установах? У школі вчать довголітні кооперативні робітники. Школа є богато заосмотрена в наукове приладдя; самих машин до писання має 13, богату збірку до науки товарознавства, в якій є всякі краєві і заграничні сирівці, радіо, епідеяскоп, ріжні ваги, прилади молочарські і т. ін., а крім цього богату бібліотеку, загальну і фахову.

Молодь нашої школи відвідує місцеві і замісцеві фабричні й торговельні, в першій лінії кооперативні підприємства, веде шкільну кооперативу „Чайка", відбуває вже в часі науки практику в кооперативах — там уже в часі науки набуває поза книжковим, шкільним, багато практичного знання. Томи вистане й коротка практика для обізнання з даним підприємством, щоб могла стати до праці. А додати треба, що наші абсольвенти не цураються навіть тяжкої фізичної роботи, про що найкраще знають ті, що їх при ній бачили хочби в розділь-нях Центросоюзу, де наші абсольвенти займають ріжні місця, залежно від часу праці: є між ними практиканти, помічники, а навіть начальники складів... Маємо їх також по інших централях: в Народній Торговлі (у бюрах і складах), у Центробанку, Маслосоюзі та ріжних повітових і льокальних кооперативах, а навіть у нашій найвищій установі: в Ревізійному Союзі Українських Кооператив у характері ревізорів та урядовців.

Тож треба надіятися, що кооперація прийме щирим серцем наш наймолодший випуск абсольвентів.

На закінчення ще одно прохання: наші централі: **Центросоюз і Народня Торговля звернулися до своїх членів, щоб підпомогли школу по змозі постійним, хочаб невеликими підмогами, бо — як вище бачили ми, —** наша молодь убога, тож не може школи удержати своїми оплатами. Частина кооператив, особливо обєднаних в Центросоюзі, від літ уже підпомагає нашу школу. Звертаємося і до тих, які цього не роблять, або перестали робити, щоби пригадали собі на школу, як на одиноку установу, що підготовлює молодь до кооперативної праці шкільною наукою і дали їй матеріяльну поміч, аби вона в цих тяжких часах не тільки могла вдержатися, але ще й розбудуватися відповідно до вимог часу і потреб нашого народу.

Д. Коренець.

З НАШИХ ЛІТНИЩ.

ГРЕБЕНІВ.

Не дуже весело цього літа в Гребенові, бо дощі, то й літників менше; а ті, що тут є, то смертельно нудьгують і снуються безвідрадно по гребенівських болотах... Ох, ті дороги гребенівські! Хто знає, чи опріч сльоти саме ті дороги не є причиною малої фреквенції літників у Гребенові. А й ті, що є, то платять за помешкання так, як десь у незнаному селі в курній хаті... А чейже Гребенів купелева місцевість, де гребенівці моглиб тягнути чималі зиски зі своїх підприємств, але громада повинна щось тим літникам дати, щоб їх постійно тягнуло сюди, а не відстрашувало. За мало цього, що приватні люди висилюються на будови щораз-то нових підприємств, треба ще, щоб громада подбала про кращі дороги, керниці, належне освітлення і т. п. та про деякі атракції для літників.

Правда, цього літа мали ми одну атракцію. Недалеко громадських арештів, на площі, котра належала колись до родини Пороховників, а тепер перейшла в жидівські руки, почав теперішній власник будову. Зроблено підмурівку, та далі стримали йому цю будову тому, що за близько залізничого тору. Але не в цьому атракція. Одного ранку літники побачили на середині цієї підмурівки — високий деревляний хрест. Жиди піднесли лемент, дали знати до поліції і та приказала хрест усунути... очевидно — війтові. Він приказ виповнив, але довго говорили в Гребенові про цей інцидент. Жиди негодували на „переслідування гоїв", а знову ж „гої" як „гої" оповідали собі, що там на тому місці новому власникові не буде добре вестися, бо площа та перейшла в жидівські руки...

Наш стан посідання обільшився тут набуттям урядовцями „Дністра" площі з рук одного жида. На цій площі вибудували дністрoвики свою літню оселю, та треба сумніватися, чи зробили добрий інтерес. Площа за тором, без доступу, мокляк, так, що власники і невигоду матимуть і в часом — гриб у хаті. А можна було за ті самі гроші, а може ще менші, купити „Русалку" або „Віллю Мою", які є на продаж. Але годі, у нас є своєрідний купецький хист, який каже нам не добачувати інтересу там, де він є, а бачити куди кращий інтерес там, де його нема і бути не може...

Невідрадне явище замітив я цього літа в нашому національному житті Гребенова. Розсварились усі гребенівці між собою — ворогують проти себе і старі і молоді, і чоловіки і жінки, словом: гризня; а тимчасом на читальняній площі мокне на дощі дерево під будову читальняного дому. А тут так треба мати свою салю на театральні вистави та інші імпрези, з яких можнаб у сезоні черпати чималі доходи! Ось у церкві прегарний іконостас, різьблений в українському стилі, а властиво це лише скелет іконостасу, бо нема ще в ньому картин. І можна було, здається, в цьому сезоні зібрати фонди на докінчення іконостасу, якби була своя театральна саля... Та годі; завдяки кільком одиницям звезено дерево під будову і справа наразі припинилася, саме внаслідок незгоди між свідомими місцевими гребенівцями! Фе, панове! Чи вам не сором?

Ще одно треба піднести. Гребенівська молодь береться до торговлі, посередництва, словом: хоче заробляти. Це дуже гарно! Замість чужі посередники-торговельці і т. п. промисловці мають увихатись по Гребенові та заробляти, а місцеві хлопці мають лише „шпацерувати" разом з літниками — то краще нехай ми візьмемося до інтересу! І щасти вам, Боже, але на одну річ не треба забувати, яка є злою прикметою наших купців і промисловців. Тисячі жидів сидітимуть на купі і торгувати і один другого не поборює так, як поборюють себе два українці, коли ведуть однаковий інтерес! Ця ворожнеча між посередниками помешкань, яка панує у Гребенові, трохи несмачна. Культурні люди повинні триматись принципу: „Лебен унд лебен лясен". Треба самому заробляти на життя, але й другому треба дати жити. Треба, щоб хтось відповідальний занявся справою посередництва помешкань у Гребенові і не допускав до того, аби цей фах був язвою для літників, або таким видовищем, якого недавно свідками були чужі люди, де два наші посередники побились на дорозі до крови. І все те задля „гостя", бо один відмовив другому літника, аби взяти від нього провізію..

Літник.

Як обчислюється час кари в концентраційному таборі.

Замкнення в концентраційному таборі в Березі Картуській обчислюється не від хвилини арештування, але від хвилини інтернування в концентраційному таборі. Команда табору зладжує тепер звіт про поведінку поодиноких інтернованих. На основі тих звітів видаватимуть опінії для слідчого судді. Така опінія рішатиме про можливе передречинцеве звільнення інтернованого або про залишення в таборі на дальших три місяці.

—o—

Гострі осуди терористичної акції в Австрії.

ЧІТА ДЕЛЬ ВАТІКАНО, КАП. „Оссерваторе Романо" помістив статтю з гострим осудом терористичної акції в Австрії, яку називає невиповідженою війною. Ця боротьба між безборонним населенням змагає до знищення не тільки ріжних обєктів, до захитання довіря до суспільного ладу та цивілізації, яка є в небезпеці враз з духом християнства. Обовязком католиків добре призадуматися над тим положенням і супроти грізної небезпеки обєднатись, щоби спільними силами сповнити накладений обовязок боротьби з розкладовими силами суспільности. Ці гострі слова появилися зараз на другий день після гострої статті в проурядовім щоденнику „Джорнале д'Італія". Цей щоденник назвав терористичну акцію в Австрії викликом цивілізаційному світові та закинув німецькому урядові, що її інспірує й піддержує терористичну пропаґанду.

ВІДЕНЬ, 24. 7. ПАТ. Державний секретар Карвінський гостро виступив проти німецького уряду, якому закинув піддержку терористичної акції. Заявив, що терористичну акцію ведуть націонал-соціялісти і комуністи зі соціял-демократами. Всі терористи послуговуються зброєю з Німеччини. Карвінський висловив подяку швайцарській поліції, яка не дозволяє перевозити вибухові матеріяли до Австрії.

—o—

Кара смерти за залізничі катастрофи.

МОСКВА, 24. 7. ПАТ. Найвищий військовий трибунал у СССР під проводом Ульріха розглядав справу шпигунської ватаги, яка вела свою діяльність на залізничих шляхах центральної Росії та Далекого Сходу. До тієї ватаги належало багато большевицьких урядовців комісаріяту комунікації. Провідником ватаги був кореанець Кім Заен. Ватазі закидали шпигунство, саботажі і численні залізничі катастрофи, а між іншими катастрофу на шляху Москва-Казань, в якій згинуло багато людей. Всі ці катастрофи зорганізували вищий урядовець московської стації Казлов та його помічник Мушин. Трибунал засудив Кім Заєна та його шістьох товаришів на кару смерти, а інших на 10 років вязниці.

—o—

Нова німецька конституція.

„Журналь де Деба" пише що Альфред Розенберґ і вищий урядовець міністерства внутрішніх справНіколяй працюють над проектом нової конституції. Проєкт передбачує цілковиту централізацію Німеччини і управильнює вибір президента. Праці над реформою конституції зберігають в тайні і канцлер Гітлер заборонив оголошувати її вислідів. Здогадуються, що нова конституція передбачує для президента такі широкі права, які має президент Злучених Держав. Берлінський кореспондент згаданого щоденника пише, що після усунення през. Гінденбурґа в Німеччині відновлять монархію під проводом династії Гогенцолернів. Гітлер залишивсь би канцлером, відограючи ролю Бісмарка.

За міцні основи українського національного життя.

(З ремісничих кругів)

Господарська скрута в цілому світі, яка спричинила страшне безробіття, далася теж добре в знаки нашим ремісникам. До боротьби з безробіттям станули не тільки уряди державних народів. Її ведуть також пляново і послідовно недержавні народи — от хочби жиди. Жидівська інтелігенція перевела знамениту організацію свого народу на основі взаїмодопомоги. Підтримка рідного промислу, торговлі і ремесла стала основною засадою і підвалиною організації жидівського народу. Цю засаду вщіплюють дітям не тільки батьки, але ще більше учителі релігії. Ці провідники зуміли переконати жидівський нарід, що солідарність і збогачування себе та взаїмна допомога влагіднить не тільки недолю одиниць, але й цілих верств чи клас народу.

На жаль, не так діється воно у нас і тому важка матеріяльна скрута вдаряє найбільше в наш нарід. Гасла „Свій до свого" не придержуються у нас у практиці, хоча про нього пишуть у пресі і говорять на відчитах у день „Свята ощадности" та на зїздах господарських установ. Зате поступаємо в щоденному житті так, як поступає та держава, що спроваджує за грубі гроші сирівці для свого промислу, хоча має їх доволі в себе. Тому така держава постепенно убожіє, бо міліони грошa йдуть у чужі кишеню за кордон.

Тому тяжке положення українського народу буде далі зростати і поглиблюватись, коли його провідники, інтелігенція, не візьмуться до послідовної та систематичної праці над його зорґанізуванням на основі братерської любови, залишаючи боротьбу кляс та міжпартійну гризню. Цю місію повинно перебрати на себе в першу чергу українське жіноцтво. Жінка, як матір та керманичка хатнього господарства, знає добре життя і в організації народу може відіграти першорядну ролю. Українська жінка повинна підтримувати рідний промисл, своїх ремісників і купців так, як це робить хочби жіноцтво наших сусідів.

Одначе між українським жіноцтвом дуже мало ще таких одиниць, які здійснювалиб у щоденному житті засаду: „Свій до свого". Зате величезна більшість іде за орудками і покупками до чужих фірм, висилає туди і своїх дітей, а тимчасом українське купецтво й ремісництво примирає з голоду. Свою поведінку виправдують нерідко тим, що українські ремісники несолідні. Та гляньмо, як поводяться от хочби жиди зі своїми ремісниками. Коли жидівський ремісник виконає замовлену роботу несолідно або навіть зле, тоді його одновірець не накидається мокрим рядном на такого ремісника, але дає йому вказівки, як не слід поступати. І такий ремісник згодом стає добрим майстром та дисциплінованим членом своєї нації. У нас діється щось протилежне. І тому наші найкращі фахівці-ремісники або примирають з голоду, або... переходять у чужий табор.

Щоб зарадити цьому лихові, слід провідникам наших товариств і ремісникам ріжних фахів зійтися на спільну нараду в Т-ві „Міщанське Братство" та обдумати засоби рятунку. Бо час не жде. Треба здійснити засаду самовистарчальности покищо в таких розмірах, в яких при наших силах і засобах вдасться це здійснити. Тоді не тільки найшли би працю численні наші добрі ремісники та безробітні інтеліґенти-фахівці, але цим ми поклалиб також міцні основи під розвій цілого нашого національного життя.

Ремісник.

Війна вибухне несподівано.

З Парижа повідомляють, що в Сен Мальо відбувся конгрес старшин резерви. Головною темою нарад була народня оборона Франції. Конгрес візвав уряд приняти плян оборони на випадок війни опрацьований колишнім міністром Поль Бонкуром. Плян передбачує покликати до оборони Франції ціле населення. Міністр війни марш. Петен виголосив промову підкреслюючи значіння старшин резерви у світовій війні та їх завдання в майбутній війні. Міністр згадав, що найближча війна вибухне несподівано. Висловив побажання, що старшини резерви сповнять свій обовязок супроти батьківщини. Майбутня війна захопить усе населення. Держава мусить бути приготованою на страшні наслідки. Згадав, що однорічна військова служба не дає змоги вишколити як слід збройні сили. Тому треба продовжити військовий вишкіл молоді. Петен закінчив, що Франція бажає вдержати мир, бо в останній світовій війні втратила $1^1/_2$ міліона людей.

Затіснювання приязни між Польщею й Естонією.

ТАЛІН, 24. 7. ПАТ. Мін. Бек провів ціле передполудне на відпочинку. Пополудні відбулася у польськім посольстві гостина для визначних політичних провідників. Вечором були на гостині естонські журналісти. Виголошено промови про взаємини між Польщею та Естонією.

Військова унія Польші з Литвою.

Литовська преса широко розписується про подорож мін. Бека до Естонії і Латвії. Преса запевняє, що мін. Бек намовляє згадані держави утворити враз з Польщею і Фінляндією союз прибалтійських держав. Одначе Литва не приступить до того союзу, доки не буде полагоджена справа Литви. Тому Польща могла би його відступити заключивши військову унію. На випадок війни литовська і польська армія ставули би до війни під проводом начального вожда Польщі. Крім того обі армії мали би свої ґенеральні штаби.

Самоходові катастрофи.

БЕРЛІН, 24. 7. ПАТ. В неділю дійшло в Німеччині до кількох самоходових катастроф. У Гановері самохід з кількома людьми наїхав на дерево. Дві особі вбиті, а кільканадцять тяжко ранені. На Шлеську особовий поїзд наїхав на самохід з двома вищими урядовцями. Один з них убитий, а другий тяжко ранений. Біля Дортмунду самохід з архиєпископом д-ром Клайном переїхав на смерть 4-літню дівчинку. Самохід перевернувся до рова. Архиєпископ вийшов з катастрофи цілий.

Проміння смерти.

ПАРИЖ, 24. 7. ПАТ. „Депеш де Тулюз" повідомляє, що славний фізик д-р Микола Тесля відкрив нові проміння, які вбивають на віддаль 200 миль. Винахідник д-р Тесля передасть свій винахід розброїйній конференції.

—o—

По широкому світі.

— Довги большевиків у Злучених Державах виносять 600 міліонів долярів. Переговори про сплату тих довгів почнуться найближчого тижня.

— Японський уряд заборонив британським військовим віддiлам відбувати маневри біля Шанґгайкван у Манджурії.

— Еспанська влада арештувала претендента до престола пірінейської републики Андорa Бориса I.

— Кружляють поголоски, що в Німеччині уступить міністр господарки д-р Шмідт і президент державного банку д-р Шахт.

— Після 14-денної розправи у Берліні проти колишнього міністра Гірзіфера і кількох вищих урядовців, яким закидали зловживання публичним грошем, суд увільнив підсудних від вини і кари.

— Бурі і зливні дощі заподіяли в середущій Німеччині великі шкоди.

НОВИНКИ

— **ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.**

— **ПОДАЄМО ДО ЗАГАЛЬНОГО ВІДОМА, що всякі оповістки про загальні збори, концерти, відчити, товариські сходини, посмертні згадки та вістки особистого характеру міститимемо тільки за оплатою. — Адміністрація „Діла".**

— **Щоби не було непорозуміння** і П. Т. Конс-сументи були кожночасно інформовані про ціни нашого добірного пастеризованого молока з доставою до дому, будемо від тепер, за ласкавою згодою почитного часопису „Діло" поміщувати ті ціни у біржевому відділі. Просимо постійно за тим слідкувати та на випадок неточностей вносити рекламації телефонічно, або на письмі, передаючи цю рекламацію в котрійнебудь із наших крамниць.— **Дирекція „Маслосоюзу".** 76 1-3

— **Про трагічно погибшого у хвилях Балтику інж. Александровича** пише нам один громадянин: Інж. Станислав Александрович, про якого ненадійну смерть повідомило „Діло" в останнім числі, був не лише визначним техніком, творцем і організатором зразково ведених міських водопроводів, але й людиною дуже характерною і доступною для найширших кол громадянства. Всякі, навіть принагідно зголошені скарги та прохання перевірював особисто і полагоджував яко мога, дуже об'єктивно. Рідко що обіцював заздалегідь, але те, що обіцював дотримував скоро і льояльно. Завдяки великому технічному знанню та великому адміністраційному тактові займав пок. інж. А. визначне становище, якого не захитали дуже змінені настрої у міській управі. Завівши непопулярні водні мірники, вмів привчити львівське населення до значної ощадности води. В останніх літах цікавився справою, як засобити в добру воду передмістя, прилучені до Великого Львова і поправив неможливі гігієнічні відносини. Під цим оглядом дуже багато завдячує пок. інж. А. Левандівка і Замарстинів.

— **Напад чи загадочне постріляння.** Аґенція „Всхуд" повідомляє: „До одного з тернопільських лікарів зголосився Петро Медвідь з Глубічка Великого з простріленою рукою. Ранений подав, що на нього напав невідомий мужчина і підчас метушні зранив його з револьвера в руку. Влада безпеки переслухала Медведя, але він зізнавав хаотично".

— **Трагічна забава дітей.** В селі Завадці п. в. Калуш діти бавилися в суд і засудили 10-літнього Миколу Твердохліба на кару смерти. Його повісили на гиляці дерева так нещасливо, що він негайно помер. Опісля діти стягнули з дерева і почали бити руками, бо сподівалися, що Твердохліб вдає мерлого. Одначе переконалися, що їх товариш помер.

— **Хуртовина над Чортковом.** Над Чортковом лютувала страшна хуртовина з громами і зливою, яка знищила ярмаркові будки та порозкидала товарі. Багато пивниць затопила вода.

— **Торбинковий злодій.** У Сколім невідомий злодій вирвав з рук Берти Штарк, власнички відомої ґалянтерійної крамниці у Львові, торбинку із 70 зол. та дрібничками.

— **Велс у СССР.** Відомий англійський письменник Герберт Велс приїхав до Рад. Союзу, де пробуде не більше як три тижні. Велс був уже там у 1920 р. і розмовляв з Леніном; тепер він хоче подивитись, що змінилось за той час і як виглядає економічний поступ комуністичної держави. Сталін приняв Велса на тригодинній авдієнції.

— **Ріжні вістки.** Економічний Комітет Ліги Націй створив окрему комісію, яка має думати над складною справою: Як полагодити пашпортові труднощі ріжних людей, що не належать до ніякої держави, а переїзджають з одної держави у другу. — Стан шахових змагань у міжнародньому ціріхському турнірі такий: Фльор і Ляскер 5 і пів пунктів, Альохін, Боголюбов, Еве, Стальберг по 5. — Повінь, спричинена рікою Сунґарі, зупинила весь рух на шляху південно-манджурської залізниці. — Стейт Ню Йорку дістав 9 і пів міл. долярів після міліонера Гаррі Вітнея, що залишив майно 72 міл. дол. — З Москви повідомляють, що 18. ц. м. перейшла над Петергофом величезна буря: 6 осіб убитих, 6 тяжко ранених, багато покалічених. — Славний російський авантюрист Зубков, що зумів оженитись і дорого розвестись із сестрою кайзера Вільгельма відставлений поліцією до Ні-

меччини при спробі перейти французький кордон. — Студенти в Упсалі влаштували на території університетських будинків табор для безробітної молоді; у ньому студенти будуть самі управляти господарством і викладати своїм безробітним молодшим товаришам. — Французька артистка Маріс Венділг вступає до монастиря. — У південно-американських стейтах згинуло 70 осіб від спек, з цього останнього дня 20.

— **Літак як спальний вагон.** Голяндці збудували новий великий літак „Повітряний спальний вагон“, на підставі плянів славного німецького інжиніра-винахідника Фокера. Буде там 32 місць для денної подорожі і 16 для нічної. Ліжка розкладені в чотирьох сальонах зі стінами крізь які не проходять звуки чотирьох сильних моторів. Є на літаку теж їдальня, буфет, кухня, тоалета і пять осіб служби. Літак призначений для постійної комунікації з голяндською Індією, куди можна заїхати за дві доби.

— **Свідоцтво перед подружжям.** В Югославії вийшов закон, який накладає обовязок на кожного мужчину, що женится предкласти свідоцтво здоровля. Розпорядок обовязує від 22. ц. м. Тому, що загал населення про нього не знає, багато шлюбів буде відкладених.

— **Коли політик знає багато.** Французький міністор Тардіє на допиті в справі міліонового ошукання Ставіського склав зізнання на 200 сторінок. Судді, які мають таких зізнань багато не мають часу читати нічого іншого крім урядових паперів.

— **Румунський архикнязь уже пише драми.** Наслідник румунського престолу 12-літній архикнязь Михайло виховується у букарештенській гімназії з 13-ома іншими товаришами, синами людей ріжних професій: селянина, урядовця, інжиніра, військового і т. д. Нема між ними представників аристократії, ні синів міністрів, і вчителі мають доручення не робити ніякої протекції архикнязеві. 12-літний хлопчина вже пише драми і то історичні, сам їх ставить і деклямує. У нагороду за це поїде до Фльоренції. Можливе, що будучий румунський король піде слідами письменниці на престолі, своєї бабки королеви Кармен Сильви.

— **Косметик жениться зі своєю кліенткою.** У Будапешті відбувся цікавий процес. Молода дама з товариства подала в суд відомого косметика за те, що опоганив її лице. Дівчині почала рости борода, зовсім як мужчині. Ходила вона до лікарів, вони винищували її волосся депіляторійними засобами, але борода і вуси відростали щораз сильніше. Тоді пішла вона до косметика. Косметик так радикально обчимхав її з волосся, що обличчя дівчини було вкрите ранами. Не помогли свідки, які зізнавали у користь косметика, що він доконав великої штуки. Засуд висів у повітрі. Тоді косметик освідчився дівчині і вона його приняла. Жінка косметика буде для нього реклямовим зразком його великого мистецтва.

— **Шлюб по розводі.** Льондонська преса описує веселими словами шлюб молодої пари, яка рік тому розвелась. Пан молодий Джордж Геґідж, якого кошти розводового процесу дійшли до міліона, оженився пять літ тому. Причина до розводу чотири роки пізніше була „аристократична“: звичайні підозріня, товариські наклепи, може якась невинна зрада. Його свідки, як і свідки його жіночки, зізнавали на суді в їх користь себто так, щоб допомогти їм до розводу. Минув рік і розведені переконались, що так добре, як їм було разом, окремо бути не може. Запросили своїх давніх свідків, молода мала ще свою шлюбну сукню, перстені залишились ті самі і — шлюб готовий. Люди бігли як на видовище і щиро сміялись.

— **Виправа на Ельбрус.** 250 старшин червоної армії виїхало з Москви на Кавказ, щоби дістатись на найвищий шпиль в европейській частині Рад. Союзу. Проводить експедицією голова військового вишколу при генеральнім штабі Селявін; експедиція тріватиме півтости місяця.

З нових видань.

Володимир Залозецький: ОЛЕКСА НОВАКІВСЬКИЙ. Львів, 1934. ст. 53+XXVIII. Накладом Українського Т-ва Прихильників Мистецтва. Друкарня Наук. Тов. ім. Шевченка. 500 нумерованих примірників, 150 на крейдовому папері. Окладинка А. Малюци.

Є це прегарно видана монографія написана відомим нашим мистецтвознавцем д-р Вол. Залозецьким про нашого великого мистця Новаківського, що досі не мав такої студії. Кілька літ тому появилась монографія про Новаківського у Харкові, написана у марксистському дусі, ще й людьми зовсім незорієнтованими в наших політичних відносинах. Уся ця монографія закрашена між іншими такими інформаціями як те, що Новаківський — типовий представник радикалів.

Студія Залозецького мала вийти вже кілька літ тому у берлінському видавництві „Українське Слово“, яке, як відомо, збанкротувало і припинило всі запові̇джені собою твори. Тепер маємо працю збогачену досвідами останніх літ, підчас яких Новаківський дав неодин новий твір. Студія ділиться на такі розділи: „Мистецька традиція та її вплив на молодого артиста“, „Краківська Академія“, „Натуралізм та імпресіонізм“, „Переходова доба. Переможення імпресіонізму. Нові сюжети та новий осередок. Фантастичний алеґоризм“, „Засвоєння експресіоністичних тенденцій в останній фазі творчости“, „Біографія“, „Список Картин О. Новаківського“, „Література про О. Новаківського“.

Половина альбому складається із репродукцій ріжних картин мистця: є їх 36 у цьому 4 великих, кольорових, виконаних дуже вдатно графічним заведенням „Унія“ у Львові. Вся монографія видана по мистецьки і належатиме до найкращих книжок за останні роки на нашому книгарському ринку. Х.

Дивогляди.

ЦУКРОМ І ВОДОЮ.

У португальськім місті Мертолі померла в 56 р. життя Марія Люміяно, що половину життя прохарчувалась тільки цукром і водою. Такий склала вона обіт.

БОЇТЬСЯ БУТИ ЖИВОЮ У ГРОБІ.

Англійка Люїза Бенкс боїться одної речі: що її можуть похоронити живою. Цей страх появився в неї після апоплектичного удару. Вона замовила собі домовину в родинній гробниці з матрацом і подушкою, поличкою на книжки, де лежать сензаційні повісти і шафочкою, де стоять харчі та мінеральна вода. Все це на випадок, якби вона похоронена живою, у гробі прокинулась. Що більше: є там теж телефон получений з її домівкою. Раз на тиждень пані Бенкс проводить ніч у цьому гробі.

З кіна.

Кіно „Казіно“: „Зірки Бродвею“.

Історія карієри американських провінціяльних артистів, що мріють дістатися на Бродвей, до Нюйорку. Бачимо рідню танцюристів, що має танок у крові і з покоління в покоління доходить до більших успіхів. Шпиль цієї карієри у Голівуді, де одним махом можна стати міліонером. Фільма дає чимало сцен із танцями, індивідуальними і збірними. Кілька балетів прегарних. Є теж дві-три сцени сильно драматичні, якби живцем узяті з життя. Фільма кінчиться дуже сильним, небанальним акордом.

До справи сокільських відзнак.

Від Ред.: На лист п. І. Кузьмича, поміщений в „Ділі“ з 20. п. м., Старшина Сокола - Батька дала йому відповідь, копію якої прислала нам з проханням помістити її в „Ділі“ для заокруглення і закінчення справи сокільських відзнак. Містячи цю відповідь, зазначуємо, що на цьому дискусію в цій справі замикаємо.

Високоповажаний Пан
Іван Кузьмич,
власник бронзівничої робітні
у Львові

На Ваш лист, поміщений в ч. 189. часопису „Діло“ з 20. липня ц. р., заявляємо, що наше виснення в справі сокільських відзнак, подане „Ділом“ до прилюдного відома 17. липня ц. р., **в цілости підтримуємо.**

Якщо цим виясненням почуваєтесь покривджені, чи пак покривджена Ваша „промислова фірма, що істнує у Львові від 1906 р. та важким трудом і потом українських рук здобула собі довіря“, то не будемо противитись віддати цілу справу до розгляду й оцінки незаінтересованим особам.

Зокрема заявляємо, що супроти наведених Вами у згаданім листі нових „фактів“, також невірних — на дальші подібні Ваші „Листи до Редакцій“ не будемо відповідати.

За Старшину Сокола - Батька:

В. Карпінський, заст. голови — **Е. Благітка,** справник

Дописи.

ПЕРЕМИШЛЬ.

10-літній ювилей Українбанку „Віра“ в Перемишлі відсвятковано 19. м. м. В програмі свята намічено по Службі Божій за померших членів „Віри“ також академію, одначе вона не відбулася через заборону політичної влади з причини жалоби по вбитім міністрі Б. Перацькім. Тому в місце академії відбула Дирекція з членами Надзірної Ради і присутніми живими членами-основниками „Віри“ святочне засідання під проводом члена-основника о. декана Андрія Борисевича з Дрогоєва. Предсідник, отвираючи засідання, згадав у коротких словах про перших членів Дирекції „Віри“ та про їх заслуги для розвою Українбанку „Віра“. По цій промові виголосив член Дирекції д-р Петро Войтович обширний реферат про історію розвою і діяльности „Віри“ за час її 10-літнього істнування. По рефераті відчитано привіти, які з нагоди ювилею наспіли від Преосв. Григорія Перем. Еп. помічника, члена-основника о. Константиновича Омеляна, през. д-ра Костя Левицького, Центробанку, Кооперативного Банку „Дністер“, Народньої Торговлі, Народньої Гостинниці. Дирекції мужеської державної гімназії в Перемишлі та всіх перемиських установ.

КОЛОМИЙЩИНА.

На шлях відродження української кооперації. Акція по наших кооперативах, аби перестали боргувати, поступає, що є запорукою їх здорового розвитку. В районі О. С. К. Коломия перестали зовсім боргувати кооперативи: в Коричі, Дебеславцях, Кривобродах, Лючі, Пилипах, Камінках Малих, Брустурах, Ланчині, Коршові і Красній. Разом десять кооператив, які перші пішли на новий шлях відродження нашої кооперації. Сподіємося, що за добрим прикладом їх підуть і всі інші, а тоді українське кооперативне життя в Коломийщині дістане справді тверду базу для свого успішного розвитку.

СПОРТ.

С. „Русь“ Ужгород затримує мистецтво Словаччини аж до 1935-ого року.

Словацько-Підкарпатська Дивізія розпочинає змагання осінньої групи в західній окрузі 12. серпня ц. р. і закінчує їх 4. листопада п. р.; у східній окрузі (до якої входить і Підкарпаття) розпочинає 26. серпня, а кінчає 14. жовтня п. р. Весняне мистецтво має закінчитись не пізніш 15. травня 1935, після чого переможні обох округ гратимуть у двоходовім змаганні за титул мистця Словаччини і вхід до державної ліги.

Таким чином С. К. „Русь“, Ужгород затримує титул мистця Словаччини, здобутий ним на 1933 рік, аж до р. 1935.

Табеля мистецтв Окружної Ліги.

По недільних розгривках табеля Окружної Ліги виглядає так:

	змагань	пунктів	відносини	воріт
1) Ресовія	15	22	34	13
2) Чорні	13	21	37	9
3) Польонія	14	18	32	22
4) Погонь І. Б.	14	15	26	25
5) Україна	**14**	**14**	**26**	**27**
6) Лехія	12	11	20	28
7) Сокіл	14	10	13	24
8) Гасмонея	8	8	15	17
9) Світезь	14	4	14	35
10) Огнісько	8	3	9	26

Як бачимо, Україна займає в табелі 5-е місце. До розіграння має ще українська дружина чотири змагання. Якби всі ті змагання виграла, моглаб іще висунутись на 3-е місце.

Світезь — Україна.

Відплатні змагання цих дружин за мистецтво Окружної Ліги відбудуться в неділю 29. ц. м. на грищі Погоні. Початок: год. 5. попол. Попередять змагання резерв.

Погонь — Гасмонея.

В четвер 26. ц. м. відбудуться на грищі Погоні змагання Погоні (лігової) з Гасмонеєю в користь навіщених повеню. Початок: год. 5 попол. В суботу гратимуть на ту саму цьль члени колегії суддів з спортовцями з ріжних львівських клюбів.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Театри.

Великий Міський Театр.

Нечинний з причини ферій.

Театр Різнородностей.

Нечинний з причини ферій.

Кіна.

АПОЛЬО: „Життя є гарне“.

АТЛЯНТИК: „Буритель“.

ВАНДА: „Кінець світа“.

КАСІНО: „Зорі Бродвею“.

КОЛІСЕЙ: Нечинне.

КОПЕРНИК: „Чібі“ (віденська комедія), „Баль білих діжечок“ (із Містенґет), Барту в Польщі.

МАРУСЕНЬКА: „Романс Маньки Ґрешної“, ревія „Львів-Монте Карльо“.

МІРАЖ: „Пат і Паташон серед пенсіонарок“, „Цілунок засудженого“.

МУЗА: „Плятинова бльондинка“.

ПАН: „Велика княжна Олександра“, „Шпіон у масці“.

ПАЛЯС: „Пепінка Райнгольцова.“

ПАСАЖ: „Любов Жоржети“ і ревія.

СВІТ: „Я був тобі вірний“, „Карієра кельнерки“.

СОНЦЕ: „Теодозія Севастополь“ і ревія.

СТИЛЕВЕ: „Король арени“ і „Божевільна ніч“.

ХИМЕРА: „Газард життя“.

УТІХА: „Сховайте наші смутки“ та ревія.

Закордонне радіо.

Середа, 25. липня 1934.

Віденъ (506,8) 12·00,19·30 Концерт, 17·55 Бахові пісні (Ріль, альт), 23·00 Джезова орхестра, спів (Петров), **Братислава** (298,8) 12·30 Концерт, **Брно** (325,4) 17·45 Весела німецька авдиція для дітей, 18·30 Пісні, **Прага** (470,2) 16·40, 21·00 Концерт, **Париж** (16·49) 20·40 „Пімста лилика“ оп. Й. Штравса, **Білгород** (429,8) 19·30 Популярні мельодії, **Берлін** (356,7) 16·00 Концерт, 19·20 Нар. пісоньки, **Кенігсвустергавзен** (1571) 11·30 Пять дуетів на сопран і альт, **Будапешт** (549,5) 12·05, 22·35 23·15 Циг. музика, 19·50 Популярні мад. арії, **Міляно** (368,6) 11·30 Легка музика, 17·10 Камер. музика, 21·30 Симф. концерт, **Рим** (420,8) 13·05 Легка музика, 20·45 „Ернані“ муз. пеcа Вердія.

Четвер. 26. липня 1934.

Віденъ (506,8) 12·00, 13·10 Концерт, 17·45 Солісти, 21·45 Пісні й арії, **Брно** (325,4) 19·35 Віольончеля, **Кошиці** (269,5) 19·35 Скрипковий ресітаᴧь Затурецького, **Прага** (470,2) 19·10 Муз. авдиція для дітей, 19·35 Фортепян, 21·35 Муз. вок. концерт, **Париж** (1649) 20·00 Камер. музика, спів, **Білгород** (439,8) 18·30 Спів, **Берлін** (356,7) 21·45 Концерт Бусонія, **Кенігсвустергавзен** (1571) 17·20 Фр. камер. музика, 19·00 Концерт малої радіоорхестри, **Кельн** (455,9) 16·00 Легка музика, 17·15 Камер. музика, спів, **Будапешт** (549,5) 12·05 Сальонова музика, 19·30 „Баль в Анни“ оп. Куліінія, 23·45 Циг. музика, **Міляно** (368,6) 11·30 Тріо, 16·45 Програма для дітей, 20·45 „Іріс“ оп. Масканія **Рим** (420,8) 13·05 Легка музика, 17·00 Вок. інстр. концерт.

Львівське радіо.

Середа, 25. липня 1934.

6·30—7·25 Ранішня авдиція, 11·57 Сигн. часу, 12·03 Метеорольоґічні вістки, 12·10 Симф. музика з гр. пл., 13·00 Полудневий денник, 13·05 Концерт, 14·00 Вістки про експорт, 14·05 Збіжева біржа, комунікати, 16·00 Ярощі в екстракті, мікроревія, 16·40 Грамофонові плити, 17·00 Для дітей: „Що робить природник, як падуть дощі?“, 17·15 Концерт (кларнет, фортепян), 17·35 Скрипка, 18·00 Книжка га знання, 18·15 Пісоньки (з гр. пл.). 18·45 Про культуру будня, 19·05 Всячина, 19·15 Легка музика (гр. пл.), 19·35 Спів (Тарнава, бас), 19·50, 19·55 Спортові вістки, 20·00 Вибрані думки, 20·02 Актуальний фейлетон, 20·12 Концерт мандолінистів, хор, 20·50 Веч. денник, 21·02 Львівські легіони, 21·12 Пісні (Ол. Лісовська) в супр. фортепяну, 21·30 Фортепян, 22·10 Літ. фейлетон „Спогад“, 22·25 Гостина мікрофону в Біґдульських, 23·05 Авд. для учасників польської полярної виправи.

Четвер, 26. липня 1934.

6·30—7·25 Ранішня авдиція, 11·57 Сигн. часу, 12·03 Метеорольоґічні вістки, 12·05 Оп. фантазії з гр. пл., 13·00 Полудневий денник, 13·05 Авдиція для молодших дітей, 13.20 Джезова музика льондонського радія з гр. плит, 14·00 Експортові вістки, 14·05 Збіжева біржа, комунікати, 16·00 Легка музика, спів, 17·00 Програмова скринька, 17·15 Скрипковий ресітаᴧь, 17·40 Фортепянові твори, 18·00 Жінки на зїзді поляків із закордону, 18·15 Літ. авд. „Чоловік, що бачив чорта“ (Леру), 19·00 Всячина, 19·15 Легка музика, 19·50, 19·55 Спортові вістки, 20·00 Вибрані думки, 20·02 Львівська журналістика в XIX. ст., 20·12 Легка музика, пісоньки, 20·50 Веч. денник, 21·02 Гр. пл., 21·12 Популярний концерт, 22·00 Фізика чи метафізика „Конечність чи воля“, 22·15 Легка й танкова музика.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Долар у Львові в приватних оборотах 5·27 1/2 зол.

Німецькі марки 198·00—200·00, фр. франки 34·80—35·00, шв. франки 171·50—172·50, фунти стерлінґи 26·60—26·80, австр. шилінги 98·00—1·00, чеські корони 21·60—22·00, рум. леви 37·50—39·00, ліри 45·50—46·50.

ЗБІЖЕ.

Ціни парітас	Підволочиська від	до	льоко Львів від	до
Пшениця двір.	17·50	17·75	19·00	19·25
Пшениця збірна	16·50	16·75	18·00	18·25
Жито одноціле	13·00	13·25	14·75	15·00
Жито збірне	12·50	12·75	14·50	14·75
Ячмінь двір.	13·75	14·25		
Ячмінь на мливо	13·00	13·25	14·25	14·50
Ячмінь пастівний	12·00	12·25		
Овес двір. незам.	13·50	14·00	15·50	16·00
Овес двірський	12·50	13·00	14·50	15·00
Овес збірний	12·00	12·50	14·00	14·50
Ріпак озимий	35·50	36·50		
Мука пш. І. Б.	32·50	33·00	36·00	36·50
Мука пш. І. Ц.	29·50	30·00	33·50	34·00
Мука пш. І. Д.	29·00	29·50	32·50	33·00
Мука пш. І. Е.			31·50	32·00
Мука пш. ІІ. Ц.	25·50	26·00	29·50	30·00
Мука пш. ІІ. Д.	24·00	24·50	27·50	28·00
Мука пш. ІІ. Е.	22·50	23·00	25·50	26·00
Мука пш. ІІ. Ф.	20·50	22·00	24·00	24·50
Мука пш. ІІ. Г.			21·50	22·00
Мука пш. ІІІ. А.	15·00	15·50	16·50	17·00
Мука пш. ІІІ. Б.	14·00	14·50	13·50	14·00
Мука житня І. кат. до 55%	20·50	21·00	25·00	25·50
Мука житня І. кат. до 65%	12·00	12·50	23·00	23·50
Мука житня ІІ. к. ситк. до 70%			15·50	16·00
Мука житня разова до 95%			17·50	18·00
Висівки пшен. мід.	9·25	9·50		
Висівки пшен. сер.	8·75	9·00	9·00	9·50
Висівки житні	8·00	8·25	8·25	6·50
Висівки ячмін.	9·00	9·20	9·50	10·00

Інші курси незмінені.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ“.

„Маслосоюз“ повідомляє, що в дні 24. липня ц. р. кооперативам платив за:

1 к. десер. масла	2·10	зол.
1 л. молока	0·14	„
1 л. сметани	0·60	„
1 к. нець	2·25	„

Пастеризоване молоко з доставою до дому 1 літра 20 гр.

Тенденція на масло, молоко і сметану вдержана, на яйця слаба.

Маслосоюз повідомляє, що від 25. липня п. р. платить своїм доставцям **за 1 кг.** живої ваги птиці, льоко подвіря птахомясарні „М. С.“ у Львові (вул. Б. Ґловацького 23):

Курята	(пара курят важить не менше як 1·50 кг.) за 1 кг.	0·90	зол.
Кури	І кляса	0·80	„
„	ІІ „	0·60	„

Тенденція спокійна.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ПРИСТІЙНИЙ МУЖЧИНА на гарнім становищі шукає жінки благородного серця задля подружа. Посаг пожаданий. Листи слати до Адм. „Діла“ під „Характерний“. 61 2—2

1.000 ЗОЛОТИХ дам за посаду бухгальтера або рівнорядну. Відповідь до Адміністрації під: „Адміністратор“. 75 1—1

ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОЩУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО“.

Розмір часопису: 3 текстові шпальти і 4 оголошеневі шпальти.

1 мм. одношпальтовий або його місце в рубриці оголошень . . . . . зол. 0.35
1 „ одношпальтовий в тексті і новинках . „ 0·60
„ на першій сторінці . „ 0·80

Дрібні оголошення від слова:
матримоніяльні і приват. кореспонденція по зол. 0.15
купно, продаж, винаєм і т. п. . . . „ 0·10
шукаючі праці . . . . „ 0·07
слова товстим друком подвійно.

Остання сторінка	1/1	зол.	480·—
„ „	1/2	„	250·—
„ „	1/4	„	130·—
„ „	1/8	„	70·—

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло“. В друкарні Вид. Спілки „Діло“, Львів, Ринок 10